

fuzinadi

Leto XXXIV

Ravne na Koroškem, november 1997

št. 11

Vlada je sprejela predsancijski program železarn

Sredi prejšnjega meseca je vlada sprejela predsancijski program koncerna in posameznih družb. K zakonom, ki že nekaj časa čakajo na obravnavo v državnem zboru, pripravlja vlada dopolnila, s katerimi bodo uredili celotno privatizacijo, ter še nekaj ukrepov za nadaljevanje in zaključek sanacije Slovenskih železarn. Predvidena so torej: dokapitalizacija sistema, dodatna poročta države za posojila za trajna obratna sredstva, podaljšanje roka prevzema obresti za posojila na izdane obveznice za sanacijo in prevzem dela obveznosti koncerna in nekaterih družb za posojila z državnim poročtvom.

Najbolj aktualno je sedaj seveda vprašanje, kako glede na omejitve v proračunu zagotoviti dovolj državnega denarja za učinkovito sanacijo in lastninjenje železarn. (V dokumentu o usmeritvah ekonomske politike na področju javnih financ in nacionalnih varčevalnih ukrepov za leto 1998 je npr. tudi predvideno, da naj bi prihodnje leto za dokapitalizacijo Slovenskih železarn namenili 3 mia SIT. V ministrstvu za finance pa razmišljajo, da bi kazalo del denarja za državni proračun pridobiti tudi z unovčenjem dela državnega

premoženja.) Vlada je s sklepom že zagotovila dodatna jamstva zanje, in sicer v višini 28 mio DEM, ki jih je odobril državni zbor. Nekaj denarja je vlada že zagotovila v poletnih mesecih z drugimi oblikami zavarovanja brez državnega jamstva, oktobra pa je železarnam odobrila še dodatnih 2,5 mia SIT poročtev.

Država je od leta 1992 do 1996 v SZ v obliki subvencij vložila že 260 do 280 mio DEM in jim za posojila zagotovila za 72 mio DEM poročtev. Po predsancijskem programu pa bo treba izdelati še temeljit sanacijski program železarn. Skoraj dve tretjini lanske in letošnje izgube koncerna je iz poslovanja, zato je treba oceniti položaj posameznih podjetij. V koncernu so najpomembnejše jeklane, sledijo podjetja, ki jeklo predelujejo, na tretjem mestu pa so v glavnem podjetja, ki skrbijo za oskrbo z energijo, potem pa so še zunanjetrgovinska podjetja. Ostala podjetja so v sistemu le zaradi zgodovine; ker z njimi niso programsko povezane, jih bodo po saniranju skušali prodati. V vsaki družbi so sanatorji opredelili nosilne programe. Kjer jih ni, bo treba poiskati strateškega partnerja.

Sindikat SKEI - sindikalna podružnica družb SZ na Ravnah je - kot odgovor na zadnje vladne amandmaje - v začetku novembra poslancem, političnim strankam in lokalnim oblastem ter javnosti poslal pismo, v katerem jih seznaja z ugotovitvami IO sindikata in direktorjev družb. Le - ti menijo, da vlada in nekatera ministrstva

predlagajo premalo sredstev za sanacijo. Zahtevajo, da mora sanacija Metala in drugih ravenskih družb potekati ločeno od sanacije Jekla. Če bi na Ravnah dobili 5 mia SIT za dokapitalizacijo, bi si lahko v prihodnje sami zagotavljali ekonomsko in socialno varnost, trdijo podpisniki pisma. Povezanost družb nekdanje železarne v proizvodno verigo in učinki medsebojne soodvisnosti namreč dokazujejo upravičenost sanacije. Ravenski sindikat SKEI tudi sodi, da je bila Železarna Ravne v preteklosti prizadeta vsaj trikrat. Sredstva (40 mio DEM brez obresti), ki jih je železarna varčevala v interni banki koncerna, niso bila investirana na Ravnah. Ravenske družbe so v letih 1992 - 96 dobile najmanj državne pomoči, hkrati pa je moral Metal reševati štorsko Jeklo. Sindikalisti predlagajo, naj država Metal razbremeni dolga (80 mio DEM), ustvarjenega v Jeklu, in mu zagotovi 3,5 mia SIT pomoči. Za dokapitalizacijo mehansko-predelovalnih družb pa ocenjuje, da bi zadostovalo 2,2 mia SIT. Če se to ne bo zgodilo, sindikalisti napovedujejo stečaj Metala in celotne lokacije. So tudi proti odprodaji večinskih deležev v Nožih in Armaturah ter oddajanju obratov in programov v najem ter vzporednim potem privatizacije. SKEI se zavzema tudi za to, da bi država imela v vsaki družbi vsaj do leta 2002 najmanj 51-odstotni kapitalski delež in da delež tujcev ne bi smel preseči 40 odstotkov. Zahteva tudi preverjanje odgovornosti vodstva SZ.

V SKEI na Ravnah so prepričani, da njihove predloge podpirajo vodstveni in drugi delavci; pričakujejo pa tudi, da bo predstavnik lastnika nehal zavlačevati sanacijo. S takim načinom namreč počasi izgubljam vsi ...

DVOJE POOBLASTIL MINISTRSTVA ZA EKOINŽENIRING

**Ministrstvo za okolje in prostor
RS je letos Ekoinženiringu d.o.o. (od
1. marca 1994 je to zasebno
podjetje, ki je nastalo iz prejšnjega
ekološko-tehnološkega laboratorija
v Kemiji - Metalu Ravne)
izdalo dvoje pooblastil, in sicer:**

POOBLASTILO ZA OPRAVLJANJE PRVIH MERITEV IN EMISIJSKEGA MONITORINGA ODPADNIH VOD

in

SPLOŠNO POOBLASTILO ZA IZDELAVO POROČIL O VPLIVIH NA OKOLJE

(pooblaščenca za izdelavo teh poročil sta
**Darko Rapnik, dipl. inž. in Alenka Kert,
dipl. inž.**).

Teče pa tudi postopek za pridobitev tretjega
pooblastila MOP - in sicer za opravljanje **meritev
emisij snovi v zrak.**

Omenjeni pooblastili sta lepo priznanje mlademu
podjetju. Tako mu je omogočeno strokovno
nastopanje na trgu in opravljanje meritev odpadnih
vod (v sodelovanju z drugimi pooblaščenimi zavodi in
laboratoriji - tudi z Metalom, ki ima prav tako

pooblastilo za opravljanje nekaterih analiz s tega
področja). Podjetje Ekoinženiring trenutno analizira
odpadne vode za 23 podjetij v koroški regiji.

**Pooblastili pa nista pridobitev samo za
podjetje, predstavljata tudi prednost za
naše gospodarstvo, saj ima pooblaščenega
izvajalca za te meritve.**

Ne smemo pa pozabiti, da je pridobitev
takšnih pooblastil zagotovo tudi rezultat
dolgotrajnega dela vseh zaposlenih v Kemiji v
prejšnjih letih, ko je bil položen temelj
ekološkim dejavnostim, saj je bila kemijska
služba v železarni resnično med pionirji te stroke
pri nas. Njeni začetki segajo v čas pred
tridesetimi leti.

Kolektiv Ekoinženiringa upa, da bo dobil tudi
tretje pooblastilo. Meritve emisij lahko sicer redno
opravljamo tudi sedaj, toda v kratkem bodo to smeli le
pooblaščenca.

Meritve odpadnih voda in emisij snovi v zrak ter
izdelava poročil o vplivih na okolje so le eno izmed
področij našega dela. Poleg površinske zaščite, ki jo
pretežno opravljamo za STO Ravne, nameravamo
razširiti svoje delo na predelavo odpadkov - predvsem
tistih, ki nastanejo v metalurški in
kovinskopredelovalni industriji (zaoljeni odbrusi ipd.),
saj vemo, da bodo onesnaževalci v prihodnje morali
upoštevati nove uredbe o odpadkih in deponijah.
Dosedanja zakonodaja je normativno že uredila
razmere na področju voda, zraka, hrupa in sevanj,
sledile pa bodo še uredbe o deponijah in odpadkih.
Nalog s tega področja bo dovolj, še več pa bo treba
volje in razumevanja vodstvenih delavcev, in tudi
denarja, da se bodo razmere na področju odpadkov
tako uredile, kot bodo velevali novi predpisi.

Ob premagovanju strokovnih problemov in ob
nenehni naprežanosti pri MOP za izpolnjevanje
kriterijev, potrebnih za pridobitev ustreznih pooblastil,
pa nas tarejo (kot tudi vsa druga zasebna podjetja
znotraj nekdanje Železarne Ravne) velike težave
zaradi slabega plačevanja naših storitev. Potrebujemo
opremo za laboratorij, za posodobitev in razširitev
naše dejavnosti, a nam finančne težave onemogočajo
njen nakup.

Iz tega zapisa je moč spoznati naše delo in
napore za razvoj stroke, za pridobitev dela in
nazadnje tudi za ohranitev delovnih mest. Do
zdaj smo kljub vsem težavam uspevali v teh
hotenjih. Upamo, da bo tako tudi v prihodnje.
Pričakujemo le, da bodo imela podjetja znotraj
nekdanje železarne za naše delo s področja
varstva okolja večje razumevanje - nenazadnje je
le - to v veliki meri namenjeno reševanju
okoljevarstvenih problemov znotraj tovarniške
ograje.

Jožko Kert, inž. kem.

Kovači pričakujemo modernizacijo Težke kovačnice

Že v prejšnji številki Informativnega fužinarja smo zapisali, da je bila Kovačnica Ravne v okviru nekdanjih jugoslovanskih železarn eden najboljših obratov v tedanji Jugoslaviji. To mesto ji zagotovo pripada v Sloveniji tudi danes. Z veseljem lahko rečem, da tako fleksibilne kovačnice, kot je ravenska, ne poznam daleč naokoli. K temu zelo veliko pripomorejo ravenska Jeklarna in mehanski obrati.

Kovaštvo se je v naši dolini pričelo že leta 1620, ko so začela obratovati prva kovaška kladiva na vodni pogon. Trdo kovaško delo je vse do danes številnim generacijam dajalo kruh; zdaj črnega, zdaj belega, vedno pa z žulji, z mnogo prelitega znoja in ustvarjalnosti, krvavo zasluženega.

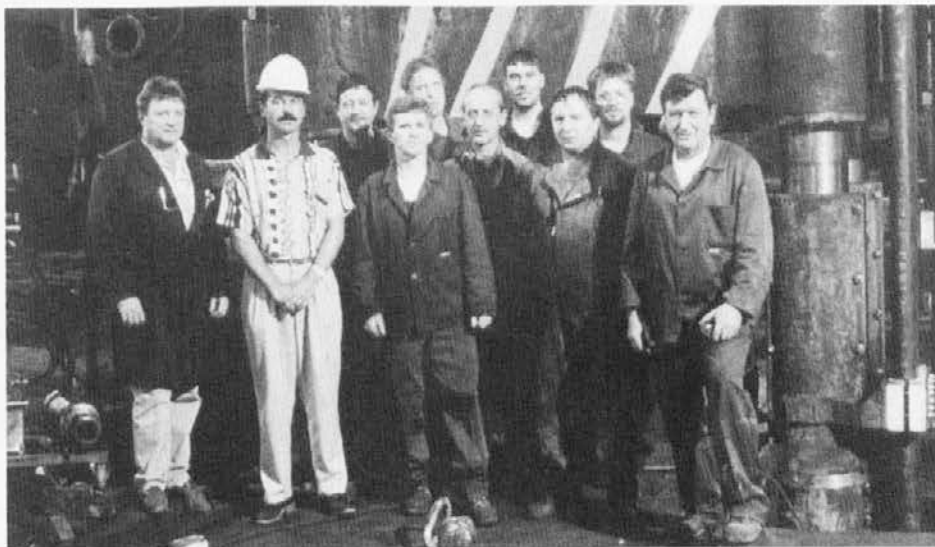
Stiskalnice, na katerih v Kovačnici delamo danes, smo dobili pred skoraj 40 leti. Že takrat niso bile nove, saj so bile izdelane v Nemčiji leta 1934. Jasno je, da s takšnimi stiskalnicami ne moremo več konkurirati modernejšim kovačnicam.

Na 1800-tonski stiskalnici smo imeli letos konec julija velik strojelom. V rekordnem času smo jo zopet postavili "na noge".

Pred strojelomom se je verjetno le malokdo zavedal, kaj takšna stiskalnica pomeni za vse družbe na območju nekdanje Železrne Ravne. Ob tem bi rad opozoril le na to, da smo na stiskalnici zamenjali samo nekaj vitalnih delov, medtem ko smo cilinder in jarme le popravili in jih ponovno vgradili. Za te dele pa nihče ni prevzel jamstva. Hidravlika in elektronika - "srce in duša" stiskalnice - sta ostali stari in iztrošeni. Da se ne bi zavajali: Stiskalnica je pravzaprav v enakem stanju, kot je bila pred strojelomom.

Kako dolgo bo še obratovala?

*Nekaj najprizadenejših delavcev ob remontu 1800-tonske stiskalnice
(v upanju, da je bil zadnji te vrste)*

Kovači upamo, da je končno napočil čas, ko bomo staro 1800-tonsko stiskalnico zamenjali z močnejšo in s sodobnejšo. Postavitev nove stiskalnice bo jamstvo, da kovaštvo v naši dolini še dolgo ne bo zamrlo. Ne potrebujemo je samo kovači, saj bo kruh dajala prav tako še mnogim drugim v tej dolini, ki so s Kovačnico usodno povezani.

Obratovodja Kovačnice Zdravko Mlakar, inž.
Fotografiji: Mojca Potočnik

5. KONFERENCA O MATERIALIH IN TEHNOLOGIJAH

Letošnja konferenca, potekala je v Portorožu od 1. do 3. oktobra, je zopet privabila precejšnje število domačih in tujih strokovnjakov, ki delajo na področju metalurgije, materialov in vakuumске tehnike. Udeleženci so obravnavali naslednje tematske sklope:

SINTEZO SODOBNIH
KOVINSKIH, POLIMERNIH,
KERAMIČNIH IN
KOMPOZITNIH MATERIALOV

RAZVOJ MODERNIH
TEHNOLOGIJ

MATEMATIČNO
MODELIRANJE IN
RAČUNALNIŠKO
SIMULACIJO PROCESOV
IN TEHNOLOGIJ

KOROZIJO IN PROPAD
GRADIV

TOPLOTNO OBDELAVO
MATERIALOV

KARAKTERIZACIJO
MATERIALOV

VAKUUMSKO TEHNIKO IN
TEHNOLOGIJE

TANKE PLASTI IN POVRŠINE

TRIBOLOGIJO (TRENJE)

VARSTVO OKOLJA.

V treh dneh se je zvrstilo 70 predavanj, ki jih je pripravilo več kot 250 strokovnjakov iz 12 držav. Že ta podatek pove, da je konferenca postala pomemben prostor za izmenjavo znanja in informacij, ki ni omejen izključno na slovenske raziskovalce in inženirje.

Na konferenci so bili tudi strokovnjaki iz Metala Ravne. Predstavili so novo tehnologijo izdelave utopnih jekel in kontinuirno žarilno peč z zaščitno atmosfero v Valjarni. Oba

prispevka bosta objavljena tudi v Informativnem fužinarju.

Po nekaj letih, ko je kriza v kovinski industriji zredčila vrste zaposlenih, ko so stari in izkušeni raziskovalci v podjetjih odšli v pokoj in so se pretrgale mnoge medsebojne vezi, se industrija zopet začinja tesneje povezovati z raziskovalno dejavnostjo. To se opazi tako pri vsakdanjem delu v tovarnah, kjer zaposlenim razvojnikom pomagajo strokovnjaki s fakultet in z inštitutov, kot tudi na raznih posvetovanjih, kjer so podjetja vedno bolj zastopana. In tudi to strokovno srečanje ni bilo izjema. Res pa je, da je udeležencev iz podjetij še vedno precej manj kot pred leti, ko je bila razvojna dejavnost v njih zelo močna in je temu primerno razvijala in predstavljala precej več znanja.

Opaziti pa je bilo, da se tudi sicer bolj teoretično usmerjeni raziskovalci z raznih inštitutov in s fakultet

5. konferenca o materialih in tehnologijah je združevala 50. posvetovanje o metalurgiji in kovinskih gradivih, 5. posvetovanje o materialih in 17. slovensko vakuumsko posvetovanje.

Pripravili so jo: Inštitut za kovinske materiale in tehnologije, Ljubljana; Oddelek za materiale in metalurgijo, NFT, Univerza v Ljubljani; Kemijski inštitut, Ljubljana; Inštitut Jožef Stefan, Ljubljana; Slovensko društvo za materiale; Slovensko kemijsko društvo; Sekciji za polimere in keramiko ter Društvo za vakuumsko tehniko Slovenije.

Na konferenci so aktivno sodelovali tudi diplomirani inženirji metalurgije iz Metala.

ALAIN LIPUŠ je v sklopu predstavitve del mladih raziskovalcev pripravil prispevek *Kontinuirna peč za žarjenje valjanih profilov v zaščitni atmosferi*.

ANDREJ VREČIČ in ALOJZ BUHVALD sta izdelala poster *Razvoj in izdelava orodnih jekel za delo v vročem s posebno fino strukturo (EFS) in izboljšano žilavostjo v Metalu Ravne*.

Mag. ALOJZ ROZMAN pa je bil soavtor posterja *Vpliv sestave vložka na potek izdelave srednje ogljičnih jekel*.

Dr. DUŠAN VODEB iz zasebnega podjetja SIRD pa je v sklopu teme *Raziskovanje in inženirstvo* predaval o *Povečanju konkurenčne sposobnosti v podjetjih iz sektorja kovinski materiali*.

A. Č.

vedno bolj zavedajo svojega poslanstva - služiti industriji in ne samim sebi. Precej razmeroma teoretično zasnovanih raziskav je vsebovalo preverjeno aplikacijo v industriji ali pa je nakazovalo možnost za uporabo v njej. V Portorož pa so prišli tudi ljudje, ki so informacije predvsem iskali, zato menim, da je letošnja konferenca o materialih in tehnologijah dosegla svoj namen.

Alain Lipuš, dipl. inž.

GASILSKA VAJA V ŽELEZARNI

V petek, 24. oktobra, je ob 11. uri zagorelo v skladišču modelne mizarne. Gost dim je ovil stavbo, tam zaposleni delavci so hiteli na plano, kmalu so se oglasile sirene hitro se bližajočih gasilsko - reševalnih vozil ... Dogajanje je bilo tako pristno, da večina opazovalcev sprva sploh ni vedela, da je to le interna vaja v okviru meseca požarne varnosti.

Fotovest pripravila A. Č.

Gasilci so požar pogasili s peno, t. i. silos pa so pred ognjem varovali z vodo, ki so jo s pomočjo monitorja pršili z avtomobilske lestve.

“Poškodovanemu” delavcu je prvo pomoč najprej nudila medicinska sestra iz tovarniške ambulante, potem pa ga je prevzela ekipa reševalne službe.

V vaji je sodelovalo 16 moških (na sliki manjkajo 4) s petimi gasilsko - reševalnimi vozili.

Vodja vaje *Slavko Paar* in direktor Gasilskega zavoda *Ravne Branko Čas* sta bila z intervencijo izjemno zadovoljna. Gasilci so jo končali v 20 minutah. V njej so preizkusili celotno tehniko in moštvo - aktivirali so tudi ekipo s popolno zaščitno opremo, ki je odstranila nevarne snovi iz ogroženega območja.

Oskrba z energijo v septembru 1997

Dobava primarnih energentov je bila v septembru v redu, enako tudi proizvodnja in oskrba porabnikov s sekundarnimi energenti. 13. 9. 1997 je zaradi izpada električne energije na 110 kV daljnovodu prišlo do krajše prekinitve dobave vseh energentov (za približno 1 uro).

Odstopanja porabe zemeljskega plina, ki je eden glavnih primarnih energentov, od mesečnega plana so podana za posamezna podjetja v naslednji tabeli:

Iz tabele je razvidno, da je bila skupna poraba zemeljskega plina v septembru za 6,84 odst. večja od načrtovane porabe. Poleg oskrbe porabnikov z energenti smo

zbrali od družb Železarne Ravne 49 m³ in od zunanjih dobaviteljev 6,1 m³ odpadnih emulzij za cepljenje ali skupaj 55,1 m³. Za sežig smo skupno zbrali 74,85 m³ odpadnega olja, in sicer: 3,8 m³ od družb Železarne, 52,75 m³ od zunanjih

dobaviteljev in 18,3 m³ s cepljenjem emulzij.

Prekinitve oskrbe porabnikov:

- zaradi okvare na cevovodu pri Kovačnici je bila 16. 9. 1997 za okrog 6 ur prekinjena dobava pitne vode za vzhodni del Železarne.

V okviru preventivnega vzdrževanja in pregledov smo opravili naslednja dela:

- obnovo črpalke za tekoči kisik
- popravilo kompresorja za kisik VIKI (obnovili smo glavo kompresorja)
- kompresor GA90 VSD je v okvari in čaka na zamenjavo vijačnega bloka.

Za normalno obratovanje in oskrbo porabnikov z energenti smo opravili načrtovane preventivne preglede in vzdrževalna dela na energetske naprave in omrežju.

D R U Ź B A	PLAN PORABE (Sm ³)	PORABA (Sm ³)	INDEKS %
ENERGETIKA Ravne, d. o. o.	270.330	231.920	85,79
SŽ - METAL Ravne, d. o. o.	2.053.600	2.272.041	110,64
SŽ - STO - Ravne, d. o. o.	81.674	42.324	51,82
ARMATURE MUTA Ravne, d. o. o.	20.280	45.517	224,44
S K U P A J	2.425.884	2.591.802	106,84

Na podlagi naročil smo postorili tudi več servisnih del in predelav na strojnih napravah in omrežju centralne kurjave za zunanje naročnike.

Dipl. inž. Miran Fužir

ZAHVALA

Vsem sodelavcem, ki so letos letovali s posredovanjem naše družbe Trgosin, se zahvaljujemo za korektnost in dobronamerne nasvete.

V prihodnjem letu se bomo potrudili, da bo pomanjkljivosti in nerodnosti čim manj, zato pričakujemo vaš še večji odziv.

Posebej se zahvaljujemo vsem delovnim jubilarom in vodstvu družb, ki so omogočila njihovo letovanje v Termah Lendava in v Simonovem zalivu.

Organizatorji letovanja

NA LETOVANJU V IZOLI IN LEDAVI JE BILO LEPO

Več kot 70 30-letnih jubilarov dela ravninskih železarskih družb se je letos na svoje zaslužene počitnice podalo v organizaciji Trgosina, ki deluje v okviru SKEI - Sindikalne podružnice družb SZ na Ravnah. V treh izmenah so letovali v Termah Lendava, 17 pa se jih je odločilo za Simonov zaliv, kjer so bili od 29. junija do 6. julija.

Na enotedenskem letovanju v Izoli je bila tudi **Majda Petrič** iz Strojev in tehnološke opreme. Povedala je, da je bila z letošnjim oddihom zelo zadovoljna. Vse je bilo v redu: vreme, družba (večina jubilarov je na morje odpotovala z zakoncem ali otroki - cena penzionov zanje pa ni bila pretirana), hrana in depandansa, voda je bila čista, plaža urejena, na voljo pa so bila tudi razna igrišča. Organizatorji letovanja so pripravili tudi družabni večer in izlet z ladjico do Pirana.

Čeprav se je v železarni v zadnjih letih marsikaj spremenilo, se je letovanje, ki ga svojim delovnim jubilarom omogočijo podjetja, ohranilo. In prav je tako, saj je to izraz pozornosti, spoštovanja in zahvale za dolgoletno delo.

A. Č.

Dobro razpoloženi jubilarji dela na letovanju v Izoli

NOVE KNJIGE V KOROŠKI OSREDNJI KNJIŽNICI

- Ambrožič, V.: Sodobne regulacije pogonov z izmeničnimi stroji. - Ljubljana : Fakulteta za elektrotehniko, 1996
- Atlas slovenskih mest. - Ljubljana : Novi Forum, 1997
- Aubelj, B.: Antična imena po slovensko. - Ljubljana : Modrijan 1997
- Birley, R.: Osnove francoskega glagola. - Ljubljana : Mladinska knjiga, 1997
- Brumen, N.: In obratno _ _ _ : resnica ne potrebuje ličila. - Ravne na Koroškem : Voranc, 1997
- Bučar, F.: Meso - poznavanje in priprava. - Ljubljana : Kmečki glas, 1997
- Cawthorne, N.: Spolno življenje diktatorjev. - Ljubljana : DZS, 1997
- Charlish, A.: Zdrava nosečnost : vodnik po dopolnilnem zdravljenju. - Ljubljana : DZS, 1997
- Demokracija v Britaniji. - Ljubljana : DZS, 1997
- Državljanstvo. - Ljubljana : Center Marketing International, 1997
- Fužir, S.: Nedolžnost besa. - Ravne na Koroškem : Voranc, 1997
- Grimes, G. A.: 10 minut za Internet in svetovni splet. - Ljubljana : Pasadena, 1997
- Kalenuik, R.: Najljubše družinske jedi širom po svetu. - Mengeš : IEO, 1997
- Križnar, F.: Sodobni slovenski skladatelji. - Ljubljana : Prešernova družba, Vrba, 1997
- Lotrič, M.: Pesmi navdiha. - Ravne na Koroškem : samozaložba, 1997
- Lotrič, M.: Moje veličanstvo gospodinja in druge zgodbe. - Ravne na Koroškem : samozaložba, 1997
- Macintyre, A.: Ljudska zdravila za vsakdanje bolezni. - Ljubljana : Mladinska knjiga, 1996
- Maitre, A. T.: Akvarij : popoln priročnik za izdelavo, opremo in vzdrževanje. - Ljubljana : DZS, 1997
- Merkač, M.: Razvojne perspektive vključevanja žensk v management : doktorska disertacija. - Kranj, 1996
- Mihalič, R.: Popolni vodič skozi Microsoft Office 97. - Ljubljana : Atlantis, 1997
- Miheljak, V.: Pogled skozi ključavnico : dnevnik političnega voyeurja. - Ljubljana : Čas, 1997
- Mihovar-Globokar, K.: Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. - Ljubljana : Gospodarski vestnik, 1997
- Mrdavšič, J.: Skozi soteske. - Ravne na Koroškem : Voranc, 1997
- Mršič, N.: Živali naših tal. - Ljubljana : Tehniška založba Slovenije, 1997
- Panizza, J.: Osnove italijanskega glagola. - Ljubljana : Mladinska knjiga, 1997
- Papič, M.: Osnove snemanja z videokamero. - Ljubljana : Pravljico gledališče, 1997
- Pod košato lipico : ljudske pesmi Mislinjske doline. - Slovenj Gradec : Zveza kulturnih organizacij, 1997
- Schlessinger, L. C.: Deset neumnosti, s katerimi si ženske zapletajo življenje. - Ljubljana : Mladinska knjiga, 1997
- Stanway, P.: Zdrava prehrana za vsakdanje bolezni. - Ljubljana : Mladinska knjiga, 1996
- Swanson, M. L.: Slovenski Word 97. - Ljubljana : Atlantis, 1997
- Šuler, A.: Adobe Photoshop 4. - Nova Gorica : Flamingo, 1997
- Trampuž, M.: Zakon o avtorski in sorodnih pravicah. - Ljubljana : Gospodarski vestnik, 1997

Izbor: Darja Molnar

KULTURNA KRONIKA

● Dr. Janko Sušnik je 1. 10. v Koroški osrednji knjižnici Ravne obujal spomine na svojega očeta dr. Franca Sušnika. Do 10. 10. pa je bila v knjižnici na ogled razstava Življenje in delo dr. Franca Sušnika.

● V Koroški osrednji knjižnici so 3. 10. predstavili knjigo prof. Janeza Mrdavšiča Skozi soteske, ki je izšla pri založbi Voranc. Z avtorjem se je o njegovem literarnem ustvarjanju pogovarjal gimnazijski profesor Miran Kodrin (zapis intervjuja bo objavljen v decembrski številki Koroškega fužinarja). V kulturnem programu je sodeloval Koroški kvintet s Prevalj.

zasnovali Ajda Vasle in Janja Gradišnik, ki sta poleg Erike Žagar, Marjete Tasič, Vesne Roger in Jureta Gradišnika brali tudi pesmi obeh Kovičev. Lep večer sta z glasbo popestrili tudi flavtistka Ana Potočnik in kitaristka Zala Potočnik.

● Ob 110-letnici obstoja esperanta so 17. 10. v dvorani mestne knjižnice Ksaverja Meška v Slovenj Gradcu odprli razstavo Esperanto - jezik miru. O njem je spregovoril tudi mag. Vinko Ošlak, ki je pri založbi Voranc izdal knjigo Pojasnilo prijateljem o esperantu. Z avtorjem se je pogovarjala dr. Silvija Borovnik. Koncert šansonov v esperantu sta pripravila pevka mag. Jadwiga Dzięgielewska iz Krakova in pianist mag. Andrej Feinig iz Sveč.

● Na Muti so 17. 10. predstavili knjigo Marjana Pungartnika Petre s tepke, ki jo je ilustriral Anton Repnik. Uvodno razmišljanje o delu je podal dr. Mirko Križman.

● V Kotljah so od 18. do 26. 10. potekali Kuharjevi dnevi. Ob 630-letnici župnije in kraja se je zvrstilo več prireditev, omenimo le literarni večer (oblikoval ga je pesnik in dramski igralec Tone Kuntner), koncert (v cerkvi so nastopali MePZ Rožmarin Kotlje, Irena Vrčkovnik in

● V sklopu prireditev v počastitev krajevnega praznika mesta Ravne od 4. do 12. oktobra se je zvrstilo tudi nekaj kulturnih dogodkov: gledališki predstavi (Evgen Car se je 5. 10. v Kulturnem domu na Ravnah predstavil s svojo monodramo Poredušov Janoš, Ivo Ban pa je 10. 10. odigral Dosje ali aforizme v šestih slikah avtorja Matija Logarja); v nedeljo, 12. oktobra, je Pihalni orkester železarjev Ravne igral budnico na Čečovju, Javorniku in v Trgu; sledila je osrednja proslava pred Trgovskim domom (koncert pihalnega orkestra, položitev venca k spomeniku na Navrškem vrhu, slavnostni govor, kulturni program in zabava z ansamblom Koroški jeklarji); v Likovnem salonu pa je bila do 26. 10. odprta razstava Stojana Brezočnika Ostanke dnevo.

● Kulturni zanesenjaki v Mežici so 10. 10. na Večer ob trski povabili pesnika Kajetana in Jureta Koviča (na fotografiji). Program sta po ideji Marijana Mauka

kvintet Ajda, gost večera pa je bil gledališki igralec Ivo Ban), slavnostno akademijo in razstavo.

● KS Kotlje in KK ZB NOV Kotlje sta 26. 10. pripravila osrednjo prireditev ob 53. obletnici Hotuljskega tabora. Kulturni program so sooblikovali: Pihalni orkester Železarjev Ravne, učenci OŠ Kotlje in MePZ Rožmarin Kotlje. Po položitvi venca k spomeniku NOB in slavnostnih govorih so vzdali temeljni kamen za poslovni center, sledilo pa je družabno srečanje krajanov v Kulturnem domu.

● Četrta predstava v okviru gledališkega abonmaja je bila 30. 10.. V Kulturnem domu Ravne je gostovalo gledališče KUD-a Ivan Kaučič iz Ljutomerja z družinsko tragikomedijo v dveh dejanjih Stric iz Amerike avtorja Evalda Flisarja.

A. Č., foto M. P.

Slovenski
železarji
so bili
letos junija
že na
Okrešlju -
fotografirali
so se v
Logarski
dolini.

Mojstrovka v objemu slovenskih železarjev

Jesenški železarji so v soboto, 27. septembra 1997, pripravili planinski pohod slovenskih železarjev, in sicer na Mojstrovko. Že dolgo načrtovano turo so v železarskih podjetjih sprejeli z veseljem. Želeli smo si ponovnega srečanja z dolgoletnimi prijatelji iz drugih tovarn.

Na Vršiču, kjer smo se zbrali, nas je pričakalo prijetno toplo in sončno vreme. Vrhovi okoliških Julijcev so žareli v jesenskem soncu in ponujali enkratne razglede, po obsijanem stezahu pa so na vrhove hiteli številni pohodniki.

Slovenske železarje je pot vodila na Malo Mojstrovko. Po peščenici stezi južnega pobočja se je vila dolga kolona planincev - Gorenjcev, Štajercov in Korošcev. Nekdanjim pohodnikom so se pridružili že novi, kar je dokaz, da bodo pohodi med železarji še živeli. Vesela družba je dosegla svoj cilj - vrh Male Mojstrovke, ki so ga železarji dobesedno objeli. Sledili so stiski rok, čestitke in dobre želje.

Pohodniki so obujali spomine na izlete iz preteklih let. Slovenski železarji so se doslej povzpeli na mnoge vrhove Julijcev, Kamniških Alp in Karavank.

Slovo od vrha Mojstrovke je bilo težko; po dolgem času smo takšno srečanje na obsijanem vrhu prav zares potrebovali. V dolino smo se vrnili po isti stezi, kot smo prišli.

Slovenski železarji smo se potem srečali pri Erjavčevi koči, ki je že od nekdaj naše zatočišče. Sklenili smo, da nadaljujemo s planinskimi turami.

Planinskega pohoda na Mojstrovko se je udeležilo 148 železarjev, od tega 50 z Raven.

Hvala vsem, ki so pripomogli, da je izlet uspel po organizacijski plati, kakor tudi zaradi delnega kritja prevoznih stroškov, in onim, ki so skrbeli za varno počutje pohodnikov.

Franc Telcer

SKUPŠČINE AMD RAVNE NA KOROŠKEM

Uskladitev z novim zakonom o društvih

10. oktobra 1997 je bila 26. redna skupščina AMD Ravne na Koroškem. Udeležilo se je 46 članov, prišel pa je tudi generalni sekretar AMZS. Žal se vabilu niso odzvali iz ZŠAM in sosednjih AMD ter predstavniki občine in policije.

Udeleženci skupščine so prislunili poročilom predsednika Hermana Lesjaka, člana Nadzornega odbora ter blagajnika o finančnem poslovanju. Le - to izpričuje, da je društvo v letošnjih devetih mesecih poslovalo pozitivno. Organiziralo je več prireditev, med katerimi najbolj izstopata Rally treh dolin - Ravne '97 in Avtoslalom Ravne '97.

V razpravi so člani AMD govorili tudi o tem, kako še izboljšati društveno delo. Nekateri so imeli pripombe k vsebini Moto-revije, češ da je v njej premalo strokovnih člankov (več bi moralo biti npr. nasvetov o vzdrževanju in popravilih avtomobila).

Generalni sekretar AMZS je spregovoril o dejavnostih Zveze pri oblikovanju novega Zakona o varnosti v cestnem prometu. (AMZS je pripravila veliko amandmajev; ni pa še jasno, koliko jih bo državni zbor upošteval.) Napovedal je tudi, da bodo imeli člani AMD v prihodnjem letu še več ugodnosti - npr. pri vleki vozil v okvari, vsak član bo dobil tudi posebno VISA plačilno kartico itd.

Skupščina je sprejela nov in z Zakonom o društvih usklajen statut ter za novega podpredsednika društva izvolila **Staša Potočnika**. Dosedanjemu podpredsedniku **Antonu Letonji**, ki se je odselil v Maribor, so na predlog UO **podelili listino častnega člana AMD Ravne na Koroškem**. Uradni del skupščine se je končal z izvolitvijo disciplinske komisije, organa, ki ga dosedanji statut ni predvideval. Sledila je pogostitev udeležencev.

Avzug Knez, dipl. inž.

ŠPORT

ODBOJKA

Odbojkarji Fužinarja so bili po polovici prvega dela prvenstva najvišje državne lige uvrščeni na 2. mesto za odbojkarji Pomgrada iz Murske Sobote, proti katerim so doživeli edini poraz doslej, in to v 6. kolu na Ravnah.

Prvič v zgodovini kluba so ravenški odbojkarji nastopali tudi na evropskih tekmovanjih. Žal jim žreb v letošnjem pokalu evropske zveze ni bil preveč naklonjen, saj so za nasprotnika dobili odlično poljsko ekipo Morze iz Szczecina. Tekmo prvega kroga so odigrali 2. novembra na Ravnah in izgubili s 3:2, čeprav so že vodili z 2:1 v nizih. V povratni tekmi, ki je bila čez teden dni na Poljskem, so bili odbojkarji Morzeja znova boljši in so izločili odbojkarje Fužinarja iz nadaljnega tekmovanja.

Lep uspeh so dosegli mladi odbojkarji Fužinarja. Na polfinalnem turnirju mladincev za državno prvenstvo, ki je bil 26. oktobra na Ravnah, so varovanci trenerja Adija Umauta prepričljivo zmagali pred odbojkarji Maribora Nigrada. Oboji so se uvrstili na zaključni turnir letošnjega državnega prvenstva, med štiri najboljše ekipe. Uspeh Ravenčanov, ki so vse svoje tekmece premagali gladko z 2:0 v nizih, je še večji, če upoštevamo, da sta od lanske ekipe, ki je osvojila naslov državnega prvaka, v šesterici ostala le dva odbojkarja. Na turnirju na Ravnah so za najboljšega napadalca proglasili odbojkarja Fužinarja Roka Sobočana.

NOGOMET

Kar v sedmih zaporednih tekmah Prevaljčani niso okusili slasti zmage, temveč so nanizali le štiri remije. Šele v 14. kolu jim je uspelo zbrati tri točke v dvoboju s Potrošnikom iz Beltincev. Zadetek kapetana ekipe Romana Plesca v zadnji minuti srečanja je "plave" popeljal na 7. mesto na lestvici. Do konca jesenskega dela prvenstva pa jim preostajajo še štiri tekme.

Dravograjčani so prvenstvo v 2. ligi sklenili z načrtovano uvrstitvijo v sredini lestvice, kjer so bili vseskozi že med prvenstvom.

V prvi skupini mariborske zveze bodo po končanem jesenskem delu prvenstva na 1. mestu prezimili nogometaši Montaver Rogoze. Od štirih koroških ekip so na 2. mestu nogometaši Pece iz Črne, slabše pa

se je to jesen godilo Radeljčanom, Ravenčanom in Mežičanom. Nogometašem Fužinarja je v osmih tekmah uspelo le dvakrat zmagati. Posebej slabo se je "fužinarjem" godilo v zadnjih tekmah, ko je trener Franc Tone komajda uspel sestavljati ekipo za prvenstvena srečanja. Ali je vprašljiv obstoj še enega kluba na Ravnah?

NAMIZNI TENIS

V 1. državni ligi, kjer nastopajo tudi igralke Fužinarja Interdiskonta, prvenstvo še ni končano. V petih tekmah so Petra Mlakar in njene soigralke zabeležile le eno zmago, doma proti Rakeku.

V 2. ligi, kjer nastopa moška ekipa ravenškega kluba, so si jesenski naslov priigrali namiznoteniški igralci iz Križ. Mladi "pingponkaši" Fužinarja, ki so pretežno igrali v sestavi: Bač, Lešnik in Ruter, seveda niso bili kos močni konkurenci in so z eno samo zmago pristali na predzadnjem mestu.

KEGLJANJE

Koroškim ekipam v prvo in drugoligaškem prvenstvu ni kazalo najbolje po petih kolih. V 1. ligi so tako kegljači Elektrarne Dravograd kot kegljavke Balmica iz Slovenj Gradca uspeli le po enkrat zmagati. Dravograjčani so doma ostali praznih rok v nadvse pomembnem srečanju z ekipo iz Hrastnika, kar bo morebiti na koncu odločalo o obstanku v ligi.

V 2. slovenski ligi pa moški ekipi Fužinarja in ženski vrsti Korotana v petih dvobojih ni uspelo osvojiti nobene točke in sta bili obe "obsojeni" na zadnje mesto na lestvici. Bolje pa kaže obema koroškima moškima ekipama v 3. ligi - vzhod, kegljačem Korotana s Prevalj in iz Slovenj Gradca, ki sta se uvrstili na vrh prvenstvene lestvice. Po 5. kolih so bili namreč v vodstvu kegljači celjske Kovinotehne pred Prevaljčani in Slovenjgradčani.

Ivo Mlakar

ŠPORTNO PLEZANJE

Uspešna Katja Planinc

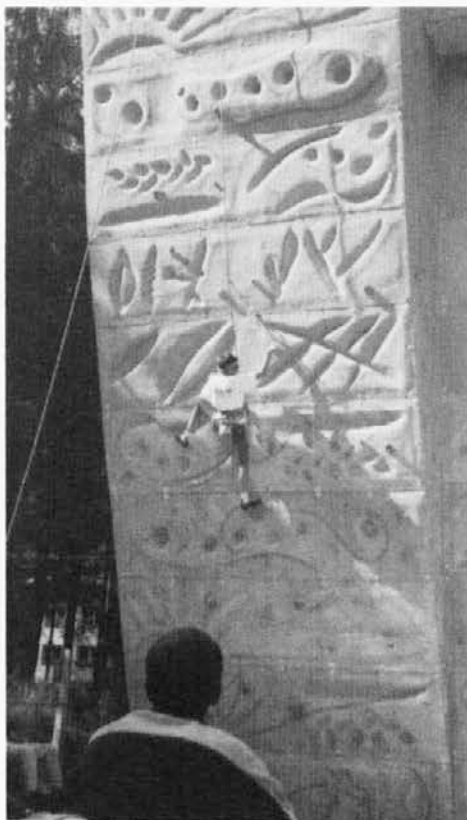
Najmlajša članica AO Ravne, 11-letna športna plezalka Katja Planinc, je v odmoru med spomladanskim in jesenskim delom tekem za državno prvenstvo

obiskala številna domača in tuja plezališča ter v njih preplezala 60 smeri od VI+ do VIII- težavnostne stopnje.

V plezališču Kotečnik je preplezala Frančkovo skušnjavo (VII-) in Rjavi steber (VI+, na pogled!), v plezališču Čiginj pri Tolminu pa Varianto Platoninje (VII) in Platoninjo (VII-). V novem plezališču Veliko čelo nad Bovcem je na pogled uspela v smeri Gintmis (VI+), v domačem plezališču Topla je preplezala smer Drobčinice (VI+/VII-), v plezališču pod Reško planino nad Preboldom pa je na pogled zmogla smeri Pika (VI+) in Baba (VII-). V plezališču v Radljah ob Dravi je uspela v smerih: Directissima (VII-), Antony (VII+, v drugem poskusu) in v petem poskusu v smeri Solza (VIII-). Katja je vse smeri preplezala od spodaj s sprotnim nameščanjem varovanja.

Konec septembra se je začel jesenski del tekem za državno prvenstvo. Na prvih štirih tekmah je Katja dosegla odlične rezultate: 27. 9. se je v Žireh uvrstila na 1. mesto, 4. 10. je bila v Trzinu tretja, teden dni pozneje (11. 10.) je v Ribnici stopila na najvišjo stopničko, 25. 10. pa je v Radovljici osvojila 6. mesto.

Dušan Planinc

Katja Planinc med plezanjem na tekmi v Gozdu - Martuljku

KADROVSKA GIBANJA

Konec septembra je bilo v družbah, naslednicah Železarne Ravne, zaposlenih 3728 delavcev (33 manj kot prejšnji mesec). V največjih zasebnih podjetjih, ki so vključena v prikaz kadrovskih gibanj, je septembra delalo 323 ljudi (eden manj kot avgusta).

DRUŽBA ŠTEVILO ZAPOSLENIH

METAL	1809
RAVNE	1210
ŠTORE	599
STO	1017
NOŽI	187
ARMATURE MUTA	346
STAN. PODJETJE	20
LOGISTIČNI CENTER	211
ZIP CENTER	29
ENERGETIKA RAVNE	109
TRANSKOR	59
SERPA	123
VOGARD	79
EUREST	62

FLUKTUACIJA

Sklenitve delovnega razmerja

Septembra so v železarskih družbah na Ravnah sklenili 23 delovnih razmerij: 12 delavcev je bilo razporejenih znotraj koncerna, 11 pa se jih je zaposlilo na novo za določen čas (od tega 1 delavec za čas pripravništva).

Po številu na novo sklenjenih delovnih razmerij si sledijo: STO (8 delavcev so zaposlili na novo za določen čas, 12 pa jih je bilo v podjetje razporejenih iz ene od sestrskih železarskih družb), Metal (1), Noži (1) in Armature Muta (1).

Od zasebnih družb so na novo zaposlovali le v Serpi (na pripravništvo so sprejeli 2 strojna tehnika) in v Eurestu (pri njih se bo 1 pripravnik nekaj mesecev učil kuharskih veščin).

Prekinitve delovnega razmerja

Septembra je delovno razmerje prenehalo 56 delavcem: 26 jih je bilo razporejenih znotraj koncerna, 10 trajno presežnim delavcem je potekel odpovedni rok in so zdaj prijavljeni na uradih za delo kot brezposelni, 5 delavcev se je upokojilo, 6 jih je odšlo sporazumno, 4 zaposlenim je poteklo delovno razmerje za določen čas, 3 so umrli, 2 fanta pa so vpoklicali na služenje vojaškega roka v Slovensko vojsko.

Po številu prekinjenih delovnih razmerij prednjači Logistični center (10 delavcev čaka sedaj na delo na zavodu za zaposlovanje, 12 jih je bilo prerazporejenih

znotraj koncerna, 3 pa so se upokojili), sledijo mu Metal (14 delavcev je bilo premeščenih iz Jekla Štore v Izobraževalni center Štore, 2 sta se upokojila, 3 delavcem je poteklo delovno razmerje za določen čas, 1 je odšel sporazumno, 1 pa je umrl), STO (6), Armature Muta (2), Noži (1) in Energetika Ravne (1).

O prekinitvi delovnih razmerij poročajo tudi iz zasebnih podjetij. Iz Transkorja so odšli 3 delavci: 1 se je samozaposlil, potem pa je zaposlil 2 nekdanja sodelavca. Število zaposlenih v Vogardu se je zmanjšalo zaradi 1 invalidske upokojitve.

Po podatkih IC Smeri, d. o. o. in kadrovskih oddelkov podjetij povzela A. Č.

DOPISUJTE V GLASILO!

Izdaja: Fužinar Ravne, d. o. o., Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem.

Uredništvo: glayna in odgovorna urednica mag. Andreja Čibron - Kodrin, tehnična urednica Jelka Jamšek. **Objavljene fotografije so prispevali:** uredništvo, Dušan Golnar, Dušan Planinc in Franc Telcer.

Tel.: 0602 21 - 131, urednica 6305, tajništvo 6753.

Tisk: ZIP center, d. o. o., Koroška 14, Ravne na Koroškem.

Glasilo se po mnenju Ministrstva za informiranje (št. 23/128 - 92) šteje med proizvode, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 %.

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. 29

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. 28 - REŠITEV VODORAVNO: VALJARNA, EGO, ABRAZIJA, TON, ZE, MITO, TUR, ALVA, ARALIJA, AJD, KRA, ES, TRSKA, ANKA, RO, ARO, IASI, IBO, ILOK, PST, EMIL, RAKETA, PREVOJE, AKRA, OTTA, AL, ITAL.

IZŽREBANI REŠEVALCI, ki jim bodo v Avto-mixu oprali avto, v Kava baru As pa jih bodo medtem prijazno postregli s pijačo, so: ● **FRANC GOŠAR**, Leše 30, Prevalje ● **ALEKSANDER MAROŠEK**, ENERGETIKA RAVNE, d. o. o. ● **KORL SEMERNIK**, SŽ-NOŽI RAVNE, d. o. o.

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. 29: Rešitev križanke in svoje podatke pošljite (po interni pošti) do vključno 28. 11. 1997 na naslov: **FUŽINAR RAVNE, d. o. o., Uredništvo Informativnega fužinarja, Koroška 14, Ravne na Koroškem**. Zaradi znižane naklade glasila sprejemamo tudi rešitve fotokopirane križanke. Rešitev križanke in imena nagradencev bomo objavili v prihodnji številki.

Reševalce
tokratne križanke
čakajo lepe,
predvsem pa
slastne nagrade.
V Eurestu bodo
namreč trem
izžrebancem
podarili pakete
izdelkov iz
suhega mesa.

	ČRNA PIJAČA	KOPNO SREDI MORJA	FRANC. FILMSKI REŽISER (ROGER)	VRSTA PAPIGE	ČEPIN GORAZD	MESTO V FRANCIJI OB ATLANTIKU	SLOV. IGRALKA RINA	KAL. KALČEK	BREZKU- ŽNOST	IKO	KOSILO	TEKOČA VODA
OBRAT V METALU										ORANJE		
ARAMEJ- SKA BOGINJA PLODNOSTI										BERILIJ		
					DODATEK					SLABA JUHA		
H ₂ O					RUSKA PIJAČA							
GORSKI REŠE- VALNI ČOLN				KUNTNER TONE			BREZ- NOŽCI					
				GOETHEJE- VA MAMA			PLETENA KOŠARA					
IF	MESTO V ZAHODNI SIBIRIJI	SADRA POLJE- DELSKO ORODJE						STRONCIJ			ZDRA- VILNA RAS- TLINA	KONJSKI PASTIR
TONČKA MAROLT	T		TRAVNIK V GOZDU					ANTIČNO RAČUNALO				
			NACIJA					MOČAN ČLOVEK				
TV VODITELJ ŽNIDARŠIČ	J					JOSIP STRITAR			DANSKI OTOK			
						LADJA ARGO- NAVTOV			VENE- ZUELSKI SLIKAR			
VRTNA LOPA	U			ALUMI- NIJ	JANEŽ				Š	NEZNANEC		
ŽENSKO IME	M				LESEN PLUG				O	10. IN 11. ČRKA		
					OSOVINA					IVAN MINATTI		
STROKOV- NJAK ZA EKOLO- GUO	E						POKRAJ- NA NA JUGU GRČIJE		T			
PREDLOG	N			SOLMIZ. ZLOG			ŽUŽELKA, KI PIČI		O			

IME IN PRIIMEK

PODJETJE OZ. NASLOV